

Crisis and Faith: Sefer Shmuel

Perek 17B

David vs. Golyat: Not by Sword or Spear

<p>כד וְכָל אִישׁ יִשְׂרָאֵל, בְּרָאוּתָם אֶת-הָאִישׁ; וַיִּנְסוּ, מִפָּנָיו, וַיִּירָאוּ, מְאֹד.</p>	<p>24 And all the men of Israel, when they saw the man, fled from him, and were sore afraid.</p>
<p>כה וַיֹּאמְרוּ אִישׁ יִשְׂרָאֵל, הֲרֵאִיתָם הָאִישׁ הַלֵּלָה הַזֶּה--כִּי לַחֲרֹף אֶת-יִשְׂרָאֵל, עֲלָה; וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר-יִכְנוּ יַעֲשֶׂרְנוּ הַמֶּלֶךְ עֹשֶׂר גָּדוֹל, וְאֶת-בֵּיתוֹ יִתֶּן-לוֹ, וְאֶת בֵּית אָבִיו, יַעֲשֶׂה חֲפְשִׁי בְּיִשְׂרָאֵל. {פ}</p>	<p>25 And the men of Israel said: 'Have ye seen this man that is come up? surely to taunt Israel is he come up; and it shall be, that the man who killeth him, the king will enrich him with great riches, and will give him his daughter, and make his father's house free in Israel.' {P}</p>
<p>כו וַיֹּאמֶר דָּוִד, אֶל-הָאֲנָשִׁים הַעֹמְדִים עִמּוֹ לֵאמֹר, מַה-יַּעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר יִכֶּה אֶת-הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה, וְהִסִּיר חֲרָפָה מֵעַל יִשְׂרָאֵל: כִּי מִי, הַפְּלִשְׁתִּי הַעֲרַל הַזֶּה, כִּי חָרַף, מֵעַרְכוֹת אֱלֹהִים חַיִּים.</p>	<p>26 And David spoke to the men that stood by him, saying: 'What shall be done to the man that killeth this Philistine, and taketh away the taunt from Israel? for who is this uncircumcised Philistine, that he should have taunted the armies of the living God?'</p>
<p>כז וַיֹּאמְרוּ לוֹ הָעָם, כַּדָּבָר הַזֶּה לֵאמֹר: כֹּה יַעֲשֶׂה, לְאִישׁ אֲשֶׁר יִכְנוּ.</p>	<p>27 And the people answered him after this manner, saying: 'So shall it be done to the man that killeth him.'</p>
<p>כח וַיִּשְׁמַע אֶלְיָאֵב אֶחָיו הַגָּדוֹל, בְּדַבְרוֹ אֶל-הָאֲנָשִׁים; וַיַּחַר-אַף אֶלְיָאֵב בְּדָוִד וַיֹּאמֶר לְמַה-זֶּה יָרַדְתָּ, וְעַל-מִי נִטְשָׁתָּ מֵעַט הַצֹּאן הַהֵנָּה בַּמִּדְבָּר--אֲנִי יָדַעְתִּי אֶת-זָדֹנְךָ וְאֶת רָע לִבְבְּךָ, כִּי לְמַעַן רְאוֹת הַמִּלְחָמָה יָרַדְתָּ.</p>	<p>28 And Eliab his eldest brother heard when he spoke unto the men, and Eliab's anger was kindled against David, and he said: 'Why art thou come down? and with whom hast thou left those few sheep in the wilderness? I know thy presumptuousness, and the naughtiness of thy heart; for thou art come down that thou mightest see the battle.'</p>
<p>כט וַיֹּאמֶר דָּוִד, מַה עָשִׂיתִי עִתָּה; הֲלוֹא, דָּבָר הוּא.</p>	<p>29 And David said: 'What have I now done? Was it not but a word?'</p>
<p>ל וַיִּסַּב מֵאֲצֻלוֹ אֶל-מוֹל אַחֵר, וַיֹּאמֶר כַּדָּבָר הַזֶּה; וַיִּשְׁבְּהוּ הָעָם דָּבָר, כַּדָּבָר הַרְאִישׁוֹן.</p>	<p>30 And he turned away from him toward another, and spoke after the same manner; and the people answered him after the former manner.</p>

1. Malbim

כבר בארתי זאת (בספרי ארצות השלום דרוש א') כי **דוד אמר זאת כמתמיה** על האיש ישראל, ההמוני, שחשב שעל ידי העושר ובת המלך שיעד להמנצה ימצא איש יתעורר להלחם עם הפלשתי, ודוד השיב כי הפעולה הגדולה הזאת **בעצמה** להנקם ממחרף אלהים חיים ועם ה' צבאות, הוא יותר יקר מכל רכוש ומכל מתן, וזה עצמו השכר היותר גדול מי שיצליח לעשות פעולה מאושרה כזו, ואי אפשר להעלות על הדעת שיקבל שכר בעד דבר טוב ומאושר אשר יעשה שהדבר בעצמו הוא השכר היותר גדול, וזה שכתוב כמתפלא מה יעשה לאיש אשר יכה את הפלשתי הלז – היתכן יקבל עליו שכר אחר שבמעשה הזה יסיר חרפה מעל ישראל, וכבר די לו שכר והותר אם יזכה לעשות כזאת!

כי מי הפלשתי וכו' והלא לב כל מקנא לה' ולעמו יתאזר לנקום נקם מצד תבערת הקנאה והנקמה לעמו ולאֵלהיו, לא מצד השכר.

לא וישמעו, הדברים, אשר, דבר דוד ; ויגדו לפני-שאול, ויקחהו.	31 And when the words were heard which David spoke, they rehearsed them before Saul; and he was taken to him.
לב ויאמר דוד אל-שאול, אל-יפל לב- אדם עליו ; עבדך ילך, ויגלה עם- הפלשתי הזה.	32 And David said to Saul: 'Let no man's heart fail within him; thy servant will go and fight with this Philistine.'
לג ויאמר שאול אל-דוד, לא תוכל ללכת אל-הפלשתי הזה, להלחם, עמו : כי-נער אתה, והוא איש מלחמה מנערו. {ס}	33 And Saul said to David: 'Thou art not able to go against this Philistine to fight with him; for thou art but a youth, and he a man of war from his youth.' {S}
לד ויאמר דוד אל-שאול, רעה היה עבדך לאביו בצאן; ובא הארי ואת- הדוב, ונשא שם מהעדר.	34 And David said unto Saul: 'Thy servant kept his father's sheep; and when there came a lion, or a bear, and took a lamb out of the flock,
לה ויצאתי אחריו והכתי, והצלתי מפיו ; ויקם עלי--והחזקתי בזקוני, והפתיו והמיתיו.	35 I went out after him, and smote him, and delivered it out of his mouth; and when he arose against me, I caught him by his beard, and smote him, and slew him.
לו גם את-הארי גם-הדב, הכה עבדך ; והיה הפלשתי הערל הזה, כאחד מהם, כי חרף, מערכת אלהים חיים. {ס}	36 Thy servant smote both the lion and the bear; and this uncircumcised Philistine shall be as one of them, seeing he hath taunted the armies of the living God.' {S}
לז ויאמר, דוד, יהיה אשר הצלני מיד הארי ומיד הדב, הוא יצילני מיד הפלשתי הזה ; {ס} ויאמר שאול אל- דוד לך, ויהיה יהיה עמך.	37 And David said: 'The LORD that delivered me out of the paw of the lion, and out of the paw of the bear, He will deliver me out of the hand of this Philistine.' {S} And Saul said unto David: 'Go, and the LORD shall be with thee.'

2. Malbim

גם את הארי גם הדוב שהיו שנים, והפלשתי עם תקפו לא יעדף רק כאחד מהם, ואף אם תאמר כי האדם מצד שכלו וצורתו מסוכן יותר מחיתו יער, על זה השיב כי אחר שהרף מערכת אלהים חיים ירד ממדרגתו האנושית אל מדרגת החיה והבהמה ואין בו רק כח גופני לבד, וכמו שהתגבר על הארי והדוב בכח סגולת נפשו האלהית הרודה בסגולתה על החיים כן יתגבר על הטורף הפלשתי בכח זה.

3. Rashi

י"י אשר הצילני מיד הארי – יודע אני שלא לחנם נזדמן לי הדבר ההוא, אלא שלעתיד אני צא לידי כיוצא בזה לתשועת ישראל, ואסמוך עליה ואלא. וזה אחד משני דלוקים שנתן להם רמוז, וחשו להשכיל לדבר, דוד ומרדכי, שנאמר: ובכל יום ויום מרדכי מתהלך לפני חצר וגו' (אסתר ז:י"א) – אמר: לא לחנם עלתה בצדקת זו שנתפסה במשכב הערל הזה, אלא שעתידה היא לעמוד לישראל ציוס צרה.

לח וילבש שאול את-דוד מדיו, ונתן קובע נחשת על-ראשו ; וילבש אתו, שריון.	38 And Saul clad David with his apparel, and he put a helmet of brass upon his head, and he clad him with a coat of mail.
לט ויחגר דוד את-חרבו מעל למדיו ויאל ללכת, כי לא-נסה, ויאמר דוד אל-	39 And David girded his sword upon his apparel, and he essayed to go, [but could not]; for he had not tried it. And

שָׂאוֹל לֹא אוֹכַל לָלֶכֶת בְּאַלֶּהָ, כִּי לֹא נִסִּיתִי; וַיִּסְרֵם דָּוִד, מֵעָלָיו. David said unto Saul: 'I cannot go with these; for I have not tried them.' And David put them off him.

40 **מ** וַיִּקַּח מִקְלוֹ בְּיָדוֹ, וַיִּבְחַר-לוֹ חֲמִשָּׁה חֲלָקֵי-אֲבָנִים מִן-הַנַּחַל וַיִּשֶׂם אֹתָם בְּכַלֵּי הַרְעִים אֲשֶׁר-לוֹ וּבִיָּלְקוּט--וַיִּקְלְעוּ בְּיָדוֹ; וַיִּגֶשׁ, אֶל-הַפְּלִשְׁתִּי. smooth stones out of the brook, and put them in the shepherd's bag which he had, even in his scrip; and his sling was in his hand; and he drew near to the Philistine.

4. Rashi

כי לא נסיתי – ארי לית בהון ניסא, אין שזחו של נס בכך.

לשון אחר: ויואל ללכת – ראה ללכת ולנסות, וכאשר ראה שהיו כזדים עליו, הסירם.

5. Radak

ויונתן תרגם כי לא נסיתי ארי לית בהון ניסא כלומר לא יכירו הנס שיעשה לי האל אם אלך בכלי המלחמה ודרש הוא פירושו ואין להוציאו ממשמעו.

6. Shmuel Aleph 18:1-5

1 **א** וַיְהִי, כְּכַלְתּוֹ לְדַבֵּר אֶל-שָׂאוֹל, וְנָפֶשׁ יְהוֹנָתָן, נִקְשְׂרָה בְּנֶפֶשׁ דָּוִד; וַיֵּאָהֲבוּ (וַיֵּאָהֲבֵהוּ) יְהוֹנָתָן, כְּנֶפְשׁוֹ. 1 And it came to pass, when he had made an end of speaking unto Saul, that the soul of Jonathan was knit with the soul of David, and Jonathan loved him as his own soul.

2 **ב** וַיִּקַּח הוּא שָׂאוֹל, בַּיּוֹם הַהוּא; וְלֹא נָתַנוּ, לָשׁוּב בֵּית אָבִיו. 2 And Saul took him that day, and would let him go no more home to his father's house.

3 **ג** וַיַּכְרֵת יְהוֹנָתָן וְדָוִד, בְּרִית, בְּאַהֲבָתוֹ אֹתוֹ, כְּנֶפְשׁוֹ. 3 Then Jonathan made a covenant with David, because he loved him as his own soul.

4 **ד** וַיִּתְפָּשֵׁט יְהוֹנָתָן, אֶת-הַמַּעִיל אֲשֶׁר עָלָיו, וַיִּתְּנֵהוּ, לְדָוִד; וּמַדְיָו, וְעַד-חַרְבּוֹ וְעַד-קִשְׁתּוֹ וְעַד-חַגְרוֹ. 4 And Jonathan stripped himself of the robe that was upon him, and gave it to David, and his apparel, even to his sword, and to his bow, and to his girdle.

5 **ה** וַיֵּצֵא דָוִד בְּכֹל אֲשֶׁר שְׁלַחְנוֹ שָׂאוֹל, יִשְׂכֵּל, וַיִּשְׁמְהוּ שָׂאוֹל, עַל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה; וַיִּיטֵב, בְּעֵינֵי כָל-הָעָם, וְגַם, בְּעֵינֵי עֲבָדֵי שָׂאוֹל. {P} 5 And David went out; whithersoever Saul sent him, he had good success; and Saul set him over the men of war; and it was good in the sight of all the people, and also in the sight of Saul's servants. {P}

41 **מא** וַיִּלָּד, הַפְּלִשְׁתִּי, הַלֵּךְ וְקָרֵב, אֶל-דָּוִד; וְהָאִישׁ נֹשֵׂא הַצָּנָה, לָפָנָיו. 41 And the Philistine came nearer and nearer unto David; and the man that bore the shield went before him.

42 **מב** וַיִּבֹט הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּרְאֶה אֶת-דָּוִד, וַיִּבְזֶהוּ: כִּי-הָיָה נֶעֶר, וְאַדְמֹנִי עִם-יָפָה מְרָאָה. 42 And when the Philistine looked about, and saw David, he disdained him; for he was but a youth, and ruddy, and withal of a fair countenance.

43 **מג** וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי, אֶל-דָּוִד, הַכֶּלֶב אֲנֹכִי, כִּי-אַתָּה בָּא-אֵלַי בְּמַקְלוֹת; וַיִּקְלַל הַפְּלִשְׁתִּי אֶת-דָּוִד, בְּאֱלֹהָיו. 43 And the Philistine said unto David: 'Am I a dog, that thou comest to me with staves?' And the Philistine cursed David by his god.

44 **מד** וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי, אֶל-דָּוִד: לָכֵה אֵלַי--וְאֶתְּנָה אֶת-בְּשָׂרְךָ, לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֵהֱמַת הַשָּׂדֶה. {S} 44 And the Philistine said to David: 'Come to me, and I will give thy flesh unto the fowls of the air, and to the beasts of the field.' {S}

7. Rashi

ולזהמת השדה – אין דרך לזהמות לאכול אדם. אמר דוד: כבר נטרפה דעתו של זה, שלי הוא.

<p>מה ויאמר דוד, אל-הפלשתי, אתה בא אלי, בחרב ובחנית ובכידון; ואנכי בא-אליד, בשם יהוה צבאות, אלהי מערכות ישראל, אשר חרפת.</p>	<p>45 Then said David to the Philistine: 'Thou comest to me with a sword, and with a spear, and with a javelin; but I come to thee in the name of the LORD of hosts, the God of the armies of Israel, whom thou hast taunted.</p>
<p>מו היום הזה יסגרף יהוה בנדי והפיתד, והסרתי את-ראשך מעליד, ונתתי פגר מחנה פלשתים היום הזה, לעוף השמים ולחית הארץ; וידעו, כל-הארץ, כי יש אלהים, לישראל.</p>	<p>46 This day will the LORD deliver thee into my hand; and I will smite thee, and take thy head from off thee; and I will give the carcasses of the host of the Philistines this day unto the fowls of the air, and to the wild beasts of the earth; that all the earth may know that there is a God in Israel;</p>
<p>מז וידעו כל-הקהל הזה, כי לא בחרב ובחנית יהושיע יהוה: כי ליהוה המלחמה, ונתן אתכם בידנו. {ס}</p>	<p>47 and that all this assembly may know that the LORD saveth not with sword and spear; for the battle is the LORD'S, and He will give you into our hand.' {S}</p>
<p>מח והיה כיקם הפלשתי, וילך ויקרב לקראת דוד; וימהר דוד, וינרץ הפערכה לקראת הפלשתי.</p>	<p>48 And it came to pass, when the Philistine arose, and came and drew nigh to meet David, that David hastened, and ran toward the army to meet the Philistine.</p>
<p>מט וישלח דוד את-ידו אל-הכלי, ויקח משם אבן ויקלע, ויך את-הפלשתי, אל-מחו; ויתטבע האבן במחו, ויפל על-פניו ארצה.</p>	<p>49 And David put his hand in his bag, and took thence a stone, and slung it, and smote the Philistine in his forehead; and the stone sank into his forehead, and he fell upon his face to the earth.</p>
<p>נ ויחזק דוד מן-הפלשתי בקלע ובאבן, ויך את-הפלשתי וימתהו; וחרב, אין ביד-דוד.</p>	<p>50 So David prevailed over the Philistine with a sling and with a stone, and smote the Philistine, and slew him; but there was no sword in the hand of David.</p>
<p>נא וינרץ דוד ויעמד אל-הפלשתי ויקח את-חרבו וישלפה מתערה, וימתהו, ויכרת-בה, את-ראשו; ויראו הפלשתים כי-מת גבורם, וינסו.</p>	<p>51 And David ran, and stood over the Philistine, and took his sword, and drew it out of the sheath thereof, and slew him, and cut off his head therewith. And when the Philistines saw that their mighty man was dead, they fled.</p>

Shmuel Aleph 2

- ג** אל-תרבו תדברו גבהה גבהה, יצא עתק מפיהם: כי אל דעות יהוה, ולא (ולו) נתכנו עללות.
- ד** קשת גברים, חתים; ונכשלים, אזור חיל.
- 4** The bows of the mighty men are broken, and they that stumbled are girded with strength.

ט רגלי חסידו ישמר, ורשעים בחשך ידמו: כי לא בכח, וגבר-איש.

9 He will keep the feet of His holy ones, but the wicked shall be put to silence in darkness; for not by strength shall man prevail.

י יהוה יחטו מריבו, עלו בשמים ירעם--יהוה, דיו אפסי-ארץ;

10 They that strive with the LORD shall be broken to pieces; against them will He thunder in heaven; the LORD will judge

וַיִּתֵּן-עַז לְמַלְכוֹ, וַיְרַם קֶרֶן
 the ends of the earth; and He will give strength unto His king,
 מְשִׁיחוֹ. {פ} and exalt the horn of His anointed. {P}

נב וַיִּקְמוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל וַיהוּדָה וַיִּרְעוּ,
 וַיִּרְדְּפוּ אֶת-הַפְּלִשְׁתִּים, עַד-בוּאֵד גַּיָּא, וְעַד
 שַׁעְרֵי עֶקְרוֹן; וַיִּפְּלוּ חֲלָלֵי פְּלִשְׁתִּים, בְּדַרְדָּרָה
 שַׁעְרִים, וְעַד-גַּת, וְעַד-עֶקְרוֹן.
 52 And the men of Israel and of Judah arose, and shouted,
 and pursued the Philistines, until thou comest to Gai, and
 to the gates of Ekron. And the wounded of the Philistines
 fell down by the way to Shaaraim, even unto Gath, and
 unto Ekron.

נג וַיָּשׁבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל, מִדָּלַק אַחֲרֵי
 פְּלִשְׁתִּים; וַיִּשְׁסוּ, אֶת-מַחֲנֵיהֶם.
 53 And the children of Israel returned from chasing after
 the Philistines, and they spoiled their camp.

נד וַיִּקַּח דָּוִד אֶת-רֹאשׁ הַפְּלִשְׁתִּי, וַיִּבְאֶהוּ
 יְרוּשָׁלַם; וְאֶת-כְּלָיו, שָׂם בְּאֹהֶלוֹ. {ס}
 54 And David took the head of the philistine, and brought
 it to Jerusalem; but he put his armour in his tent. {S}

נה וַכִּרְאוֹת שָׂאוּל אֶת-דָּוִד, יָצָא לְקִרְאֹת
 הַפְּלִשְׁתִּי, אָמַר אֶל-אַבְנֵר שֶׁר הַצָּבָא, בֶּן-
 מִי-זֶה הַנְּעַר אַבְנֵר; וַיֹּאמֶר אַבְנֵר, חִי-
 נַפְשָׁךְ הַמֶּלֶךְ אִם-יִדְעָתִי.
 55 And when Saul saw David go forth against the
 Philistine, he said unto Abner, the captain of the host:
 'Abner, whose son is this youth?' And Abner said: 'As thy
 soul liveth, O king, I cannot tell.'

נו וַיֹּאמֶר, הַמֶּלֶךְ: שְׂאֵל אֶתְּהָ, בֶּן-מִי-זֶה
 הַעַלְם. {ס}
 56 And the king said: 'Inquire thou whose son the
 stripling is.' {S}

נז וַיָּשׁוּב דָּוִד, מִהַכּוֹת אֶת-הַפְּלִשְׁתִּי,
 וַיִּקַּח אֹתוֹ אַבְנֵר, וַיִּבְאֶהוּ לִפְנֵי שָׂאוּל;
 וְרֹאשׁ הַפְּלִשְׁתִּי, בְּיָדוֹ.
 57 And as David returned from the slaughter of the
 Philistine, Abner took him, and brought him before Saul
 with the head of the Philistine in his hand.

נח וַיֹּאמֶר אֵלָיו שָׂאוּל, בֶּן-מִי אַתָּה
 הַנְּעַר; וַיֹּאמֶר דָּוִד, בֶּן-עַבְדְּךָ יֵשׁוּ בֵּית
 הַלְחָמִי.
 58 And Saul said to him: 'Whose son art thou, thou young
 man?' And David answered: 'I am the son of thy servant
 Jesse the Beth-lehemite.'